

עו"ד אמיר בשנה
עו"ד ג'וליא זבידה
עו"ד לירון בק
עו"ד חן זיסברג
Amir Basaha / Chiad Zvida - Law office
Employment & Labor Law

المحاميان أمير باشا وجوليا زبيده

בשנה זבידה ושות'
משרד עו"ד /B/Z/& Co

מחל ב.ס.ר. 4, קומה 23, רח' חנדה 7 בני ברק 5126112
טל. 03-7743000 פקס 03-7743001

office@bszlaw.co.il

15 במרץ, 2023

לכבוד
ח"כ בנימין נתניהו, ראש הממשלה ויו"ר הליכוד – מפלגה לאומית ליברלית
משרד ראש הממשלה
ירושלים 9195015

מר צורי סיסו, מנכ"ל הליכוד – מפלגה לאומית ליברלית
מצודת זאב
המלך גיורג 38
תל אביב

באמצעות דוא"ל ופקס

מכובדנו,

הנדון: פגיעה חמורה בחופש העיתונות - מכתב התראה

בשם מרשנו, ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל (להלן: "ארגון העיתונאים"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם בהתייחס לנדון, כדלקמן:

1. בהתאם למידע שהגיע לידי ארגון העיתונאים עולה כי ביום 14.3.2023, הוצא עיתונאי חדשות 12, ירון אברהם, מקבוצת וטסאפ של מפלגת הליכוד – מפלגה לאומית ליברלית (להלן: "הליכוד") בשם "דוברות הליכוד", המשמשת מרחב ציבורי להודעות רשמיות מטעם הליכוד לציבור של עיתונאים. בהתאם למידע שבפנינו מדובר בקבוצת וטסאפ המנוהלת על-ידי הליכוד ובה חברים שורה ארוכה של עיתונאים מכלי תקשורת שונים.
2. אם לא די באמור, עוד עולה כי היום, 15.3.2023, הוצא מאותה קבוצת "דוברות הליכוד" גם עיתונאי "ישראל היום", אריאל כהנא, עקב ציוץ שהעלה בטוויטר על הוצאתו של ירון אברהם מהקבוצה.
3. ארגון העיתונאים הוא ארגון עובדים מקצועי, שבמסגרתו מאוגדים רוב העוסקים במקצוע העיתונות בארץ. ארגון העיתונאים הוא כיום הגוף המרכזי והגדול ביותר העוסק בייצוג עיתונאים ועיתונאיות בארץ. בתוך כך, ארגון העיתונאים פועל בשדה של שמירה על חופש העיתונות, ובהקשר למטרה זו, ננקטו וננקטות פעולות רבות, ולרבות: עתירות מתאימות שהוגשו לבית המשפט העליון בעניין חופש העיתונות; הליכים שנוהלו או מנוהלים בערכאות שונות בעניין חופש העיתונות ולרבות פגיעה בזכויותיהם של עיתונאים, או הצרת צעדיהם, או הצרת חופש התנועה (ובתוך כך פגיעה בחופש העיתונות); ועוד.

4. חופש העיתונות הוא חלק מחופש הביטוי ומזכות הציבור לדעת. עיתונות חופשית היא תנאי הכרחי לדמוקרטיה והעיתונאים מבצעים את מלאכתם העיתונאית כדי לשרת את האינטרס הציבורי ואת זכות הציבור לדעת. ולכן הזכות לשמירה על חופש העיתונות מהווה נדבך יסודי בדמוקרטיה.

5. הליכוד חינה גוף דו-מהותי והמשמעות היא כי על עניינה ופעולותיה חלים כללים וחובות כגוף ציבורי. בהתאם, קבוצת וטסאפ ציבורית שעניינה דוברות אינה יכולה להיות פתוחה רק לעיתונאים מסויימים. הדרת עיתונאי כזה או אחר ובכלל זה, הוצאתו מהקבוצה כאמצעי הענשה וסגירת מקור מידע עבורו, פוגעת הן בעיתונאי המודר והן ביתר העיתונאים, בדרך של יצירת אפקט מצנן "למען יראו ויראו", הן בכלי התקשורת בהם מועסקים העיתונאים המודרים, והן בציבור כאשר זכותו קבל מידע באמצעות אותם עיתונאים נפגעת או ניתנת רק לעיתונאים מסויימים בלבד.

6. מיותר לציין כי אין מדובר בקבוצת וטסאפ של דיונים או קבוצה הכוללת מסירת מידע במתכונת אישית אלא בקבוצה ציבורית המיועדת לכלל העיתונאים שהיא מקור מידע מצד מפלגת הליכוד בלבד לציבור העיתונאים בדרך של הודעות רשמיות, כאשר רק מנהלי הקבוצה מטעם הליכוד הם אלה אשר יכולים לעלות הודעות בקבוצה, ובלשון פסיקת בית המשפט העליון שניתנה ערב מערכת הבחירות האחרונה, במקרה דומה (בג"ץ 7232/22 ערוץ יהודי ישראלי בע"מ נ' מרץ-השמאל של ישראל בראשות זהבה גלאון):

"כך, חסימת דרכו של כלי תקשורת מהגעה לאירוע בעל גוון ציבורי ניכר, כאשר זאת מכוונת לגוף עיתונאי מסוים ואילו בלבד, שקולה לפגיעה "בגרעין הקשה" של חופש העיתונות, וזאת בליבתה של הזירה הציבורית. מן העבר השני, הכפפת המפלגה לחובה לכבד את חופש הגישה של כלל אמצעי התקשורת לסיקור אינה כרוכה בפגיעה משמעותית בחופש הפעולה שלה, או אף בהיבטים הנוגעים למימוש חופש הביטוי שלה באופן פעיל. אין מדובר בקיום ראינות יזומים או במסירת מידע במתכונת בינאישית, אשר עלולים לבטא, ולו בעקיפין, הבעת תמיכה של המפלגה בכלי התקשורת שבו מדובר או במסריו. לא למותר לציין, כי אף בהקשרים ציבוריים מובהקים פחות בית משפט זה עמד על החשיבות הנודעת להבטחת חופש הגישה למקומות שבהם מתקיימת פעילות ציבורית, אף כאשר הבעלות בהם היא פרטית".

7. נזכיר בהקשר זה בבחינת למעלה מן הדרוש כי זאב ז'בוטינסקי, אבי תנועת הליכוד, היה גם עיתונאי ועל מקצוע העיתונאות הוא אמר במאמר ב"חזית העם", השבועון של התנועה הרוויזיוניסטית (אמה הורתה של הליכוד) כי "דבר גדול הוא עיתון; אין בעולם מלאכה נשגבה ממלאכתו של עיתונאי, ויהי כותב מאמרי הדרכה או מספר מעשי גניבה שקרו אתמול בפרבר-האביונים. כתפקידו של מחזור הדם בגוף, כתפקידו של המסחר במשק העולמי, כן תפקידה של העיתונות בשדה הרוח". ז'בוטינסקי אף טען כי "מלאכת הפובליציסטיקה היא ירושת נביאי ישראל". ברי כי מילותיו אלה של ז'בוטינסקי, צריכים לעמוד גם לנגד עיניכם.

8. בנסיבות העניין, אנו קוראים לכם לפעול להשיב את העיתונאים לקבוצת הווסטפ על אתר, בשים לב לפגיעה הציבורית בחופש העיתונות ובזכות הציבור לדעת והאפקט המצנן של התנהלות מסוג זה.

9. להתייחסותכם הדחופה נודה.

10. היה ופנייתנו לא תיענה אזי ארגון העיתונאים ינקוט בכל הצעדים המשפטיים העומדים לרשותו.

11. אין באמור כדי לגרוע מכל טענה או זכות העומדת לארגון העיתונאים.

בכבוד רב,
גלעד זבידה, עו"ד

אמיר בשה, עו"ד

העתק:
נורית קנטי, יו"ר ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל
אלי גרשנקרוין, מנכ"ל ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל
ענת סרגוסטי, מנהלת תחום חופש העיתונות בארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל
אריאל כהנא
ירון אברהם
עו"ד אבי לוי, יועמ"ש הליכוד